

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/publikacje/ksiazki-krakow/30707,Od-Hitlera-do-Stalina.html>
27.04.2024, 06:47

Od Hitlera do Stalina

Od Hitlera do Stalina, red. Filip Musiał i Jarosław Szarek, Kraków 2007, 208 s.

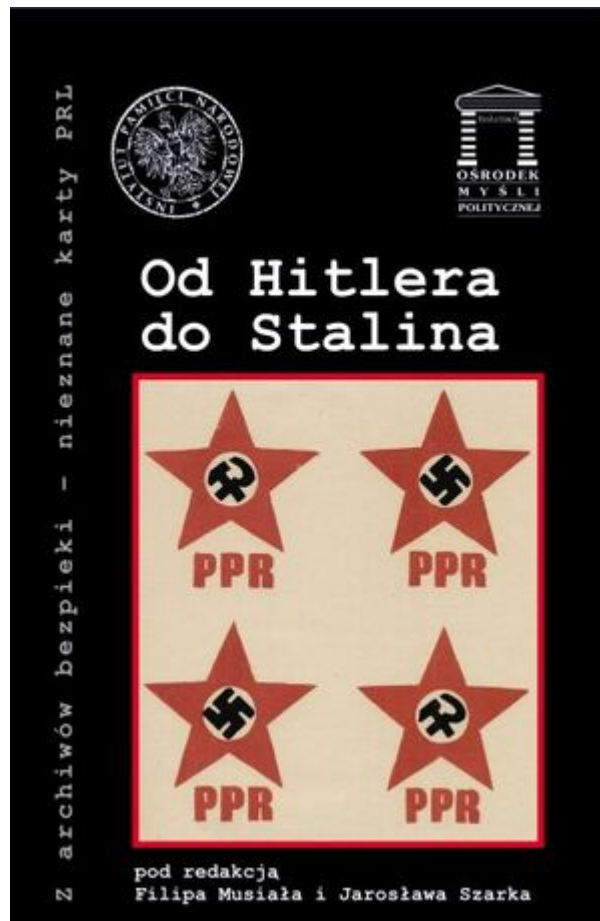
Tom 6 serii „Z archiwów bezpieki – nieznanie karty PRL”, wydawanej wspólnie przez IPN i Ośrodek Myśli Politycznej.

Prowadzona w Polsce dyskusja historyczna nie potrafi wyzwolić się ze szkodliwych stereotypów, zgodnie z którymi totalitaryzm brunatny (III Rzeszy) powinien być w pełni potępiony, natomiast totalitaryzm czerwony (sowiecki) należy traktować z większą wyrozumiałością i zrozumieniem dla idei komunistycznej.

Niniejszy zbiór artykułów ukazuje wybrane epizody walki o niepodległą Polskę na przełomie dwóch totalitaryzmów. Część publikacji prezentuje losy Polaków w czasie okupacji hitlerowskiej, inne – działania komunistów wobec tych, którzy liczyli, że po wojennej niewoli uda się odbudować suwerenne państwo Polskie.

Dla działaczy podziemia i żołnierzy walczących o Polskę Niepodległą na terenach zajmowanych przez Armię Czerwoną niewiele się zmieniło. Gdy żołnierze Armii Krajowej ginęli w powstaniu warszawskim, ich towarzysze broni na wschodnim brzegu byli mordowani przez sowieckich żołdatów.

Narzucona opinii publicznej przez wpływowe środowiska lewicowo-liberalne po 1989 roku

wijza historii nakazywała przez kilkanaście lat po upadku komunistycznego reżimu w najlepszym wypadku milczeć, gdy nadchodziły kolejne rocznice wkroczenia Armii Czerwonej w granice Rzeczypospolitej. Najczęściej jednak - wzorem z lat PRL-u - organizowano uroczystości „wyzwolenia” Polski przez krasnoarmiejców. Tymczasem nie sposób nazwać wyzwoleniem sytuacji, w której połowa kraju wcielana jest w granice obcego mocarstwa. W logice wyzwolenia nie mieści się również mordowanie i więzienie reprezentantów legalnych władz i wojska wyzwalanego kraju. Zasługi Armii Czerwonej w zwycięstwie nad III Rzeszą nie budzą wątpliwości, ale nie można zapomnieć, iż Moskwa stała się pierwszym sojusznikiem Hitlera, a po przystąpieniu do koalicji antyhitlerowskiej podbiła połowę Europy, narzucając jej na prawie pół wieku zbrodnicze, komunistyczne rządy.

Pierwsze artykuły przybliżają sytuację z czasów okupacji, akcje bojowe i wywiadowcze realizowane przez Armię Krajową (*Nowe Orłęta z Grodna, Zamach na urodziny, Strzały na Lubicz, Śladami broni „V”*), a także polityczne przedsięwzięcia Polskich Władz na Uchodźstwie (*Operacja „Salamander”*). Pokazują także, często niedoceniając, zasługi Polaków w oporze wobec hitlerowskiej maszyny śmierci (*Kto ratuje jedno życie...*). Kolejne teksty prezentują losy działaczy niepodległościowych w czasach komunistycznej dyktatury, zainstalowanej w Polsce przy osłonie sowieckich żołdatów (*Atak klonów, Ja se go zastrzelę, Rozkaz: Wytruć ludzi „Ognia”, Bijemy i będziemy bili, Proces krakowski, Gorzej niż Hiob, Historia ubeckiego niedopatrzenia, Bunt katorżnika K-677, List gończy za Salomonem M.*). Starano się także zasygnalizować złożoność

powojennej sytuacji wynikającej z realizacji przez Stalina na terenie Polski „ludowej” taktyki – „okupacji przez przedstawiciela”. Przedstawicielem tym była Polska Partia Robotnicza, a później Polska Zjednoczona Partia Robotnicza. Zmiana sytuacji, zwycięstwo nad brunatnym totalitaryzmem i objęcie władzy przez serwilistycznych wobec Kremla komunistów – ale jednak Polaków – komplikowało sytuację osób walczących o niepodległość (*Jak prawdziwi socjaliści walczyli z PPR*). Tom zamyka artykuł Ryszarda Terleckiego o abp. Eugeniuszu Baziaku, wielkim wygnańcu – którego „wyzwalający” Polskę Związek Sowiecki wygnał z metropolii lwowskiej, a rodzimi komuniści, realizujący nakazy Kremla, na kilka lat usunęli z metropolii krakowskiej.

W serii „Z archiwów bezpieki – nieznane karty PRL” opublikowano już:

1. *Polska konfidencka*, red. Filip Musiał, Jarosław Szarek, Kraków 2006
2. *Pod znakiem sierpa i młota*, red. Filip Musiał, Jarosław Szarek, Kraków 2006
3. *Precz z komuną*, red. Filip Musiał, Jarosław Szarek, Kraków 2006
4. *Agentura w akcji*, red. Filip Musiał, Jarosław Szarek, Kraków 2007
5. *Operacja: zniszczyć Kościół*, red. Filip Musiał, Jarosław Szarek, Kraków 2007

Dystrybucja:

Księgarnia internetowa ksiegarniaipn.pl

Ośrodek Myśli Politycznej

omp@omp.org.pl

tel./faks 012 632-33-62, 632-33-82

Gdzie kupić publikacje:

[Kraków](#)